

Riktlinjer avseende dödsbohandläggning

Arbetslivs- och socialförvaltningen

2023-11-17

Innehåll

Inledning	3
Myndighetsutövning	3
Lagstiftning, styrdokument och rutiner.....	3
Sekretessfrågor.....	3
Allmänt om dödsbon.....	4
Dödsboanmälan.....	4
Provisorisk dödsboförvaltning	4
Gravsättning	4
Ekonomiskt bistånd till begravningskostnad	4
Handläggning dödsboanmälan.....	5
Förutsättningar för dödsboanmälan.....	5
Utredning inleds	5
Utredning avseende dödsboanmälan.....	5
Kostnader som beaktas vid dödsboanmälan	6
Innehållet i dödsboanmälan.....	6
Handläggning provisorisk dödsboförvaltning.....	6
Efterforskning av dödsbodelägare.....	7
Bevarande av egendom	7
Bouppteckning och dödsboanmälan	7
Förvara den avlidne och begravning	8
Dödsbohandläggning som utförs av privata utförare	8
Överlämning av dödsboet	8
Internationella dödsbon.....	9
Handläggning gravsättning	9
Handläggning ekonomiskt bistånd till begravning	10
Värdig begravning.....	10
Utredning	10
Eventuellt återkrav	10
Begravningskostnad för asylsökande.....	11
Timtaxa	11

Inledning

I dödsbohandläggning ingår:

- Dödsboanmälan
- Provisorisk dödsboförvaltning
- Ekonomiskt bistånd till begravning
- Gravsättning

I Falu kommun handläggs dödsboärenden av socialsekreterare med spetskompetens inom området på Försörjningsenheten efter beslut om delegation av socialnämnden.

Riktlinjens syfte är att tydliggöra hur dödsbohandläggning inom Falun kommun ska gå till. Syftet är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling. Riktlinjerna ska ge stöd i det praktiska arbetet med att tolka lagstiftningen samt i de individuella behovsbedömningar som alltid ska göras.

Myndighetsutövning

Handläggning och beslut i dödsboärenden är att betrakta som myndighetsutövning varvid vissa bestämmelser i Förvaltningslagen om myndigheters serviceskyldighet, effektivitet i handläggningen, enskilds rätt till tolk, partsinsyn, parts rätt att meddela sig muntligen och få del av uppgifter, underrättelse av beslut m.m. ska iakttas.

Dokumentation sker i enlighet med gällande lagstiftning.

Lagstiftning, styrdokument och rutiner

Verksamheten regleras av ett flertal lagområden såsom ärvdabalken (ÄB), socialtjänstlagen (SoL), begravningslagen (BegrL), förvaltningslagen (FL), offentlighets- och sekretesslagen (OSL), tryckfrihetsförordningen (TF), äktenskapsbalken (ÄktB), sambolagen, lagen om registrerat partnerskap, förmånsrättslagen, föräldrabalken (FB), jordabalken (JB), kommunallagen (KL), lag om internationella dödsbon, lag om mottagande av asylsökande (LMA) m.fl.

Som komplement till lagstiftningen och dessa riktlinjer styrs även arbetet med dödsbon av vad som sägs i följande styrdokument:

- Socialstyrelsens handbok: *Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten*
- Socialstyrelsens handbok: *Ekonomiskt bistånd – handbok för socialtjänsten*
- Delegationsförteckning för Arbetslivs- och socialförvaltningen
- Falu kommuns riktlinjer för ekonomiskt bistånd
- Falu kommuns rutiner och checklistor gällande dödsbohandläggning.

Sekretessfrågor

Efter att en dödsboanmälan är godkänd av Skatteverket är den en offentlig handling enligt 2 kap. 7 § 1 st. TF. Under handläggningstiden är materialet att betrakta som arbetsanteckningar och uppgifter kan endast lämnas ut till den som berörs av ärendet och som enligt bestämmelserna i FL har rätt att ta del av sådant material.

För ärenden som gäller ansökan om ekonomiskt bistånd till begravning gäller sekretess enligt 26 kap. 1 § OSL.

Allmänt om dödsbon

Samma dag som en person avlider övergår det som personen ägde, avtal och skulder till ett dödsbo. Ett dödsbo upphör när arvskiftet är klart. Utgångspunkten är att dödsbodelägare förvaltar och avvecklar dödsboet samt tar hand om begravningsarrangemanget.

När en person har avlidit lämnar dödsbodelägare inom tre månader efter dödsdagen en bouppteckning till Skatteverket. Bouppteckningen är en sammanställning av den avlidnes tillgångar och skulder och upprättas vid en särskild förrättning (sammanträde) inom tre månader efter dödsfallet. Vid förrättningen fastställs dödsbodelägarkretsen. Dödsbodelägare kan vara legala arvingar eller universella testamentstagare. Bouppteckningen kan genomföras med hjälp av jurist eller på egen hand.

I vissa fall har socialnämnden ett ansvar att bistå dödsboet med åtgärder rörande:

- dödsboanmälan och provisorisk dödsboförvaltning enligt ärvdabalken,
- gravsättning enligt begravningslagen
- biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen

Nedan beskrivs arbetets olika ärendetyper och vilken kommun som bedöms ansvarig:

Dödsboanmälan

Dödsboanmälan upprättas i stället för en bouppteckning om den avlidnes tillgångar inte täcker annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet.

Dödsboanmälan kan endast upprättas av socialnämnden. Enligt kap 20 §8a ärvdabalken.

Enligt förarbetena till ärvdabalken (ÄB) ska den kommun som har huvudansvaret för den avlidnes sociala omvårdnad i livstiden även hantera dödsboanmälan och den provisoriska dödsboförvaltningen. Enligt 2 a kap. SoL ligger huvudansvaret för levande persons sociala omvårdnad på bosättningskommunen. Det är således den kommun som var den avlidnes bosättningskommun vid dödsfallet som har att hantera den provisoriska dödsboförvaltningen och dödsboanmälan. Definition av bosättningskommun regleras i 2 a kap. 3 § SoL.

Provisorisk dödsboförvaltning

Finns det inte någon dödsbodelägare eller någon annan som åtar sig att ta hand om dödsboet är socialnämnden enligt 18 kap. 2 § ÄB ansvarig för boets provisoriska förvaltning till dess att dödsbodelägare har spårats och underrättats samt övertagit förvaltningen av dödsboet.

Se under dödsboanmälan för ansvarig kommun.

Vid internationella dödsbon, där den avlidne inte hade sin hemvist i Sverige men äger egendom i Sverige är det den kommun där egendomen finns som ansvarar för handläggningen. Rör det sig om tillgångar är det kommunen där kontoförande bankkontor ligger som blir ansvarig. Se lag (2015:417) om arv i internationella situationer.

Gravsättning

Om dödsbodelägare ej ordnar med begravningen av den avlidne har kommunen skyldighet att ordna så att stoftet hamnar i jord efter notifiering från Skatteverket om att gravsättning ej skett. Enligt 5 kap. 2 § BegrL ordnas gravsättning av den kommun där den avlidne senast var folkbokförd eller, om den avlidne inte har varit folkbokförd i Sverige, av den kommun där dödsfallet inträffade.

Ekonomiskt bistånd till begravningskostnad

Begravningskostnader kan beviljas enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen om det inte finns tillgångar i dödsboet eller att kostnaderna inte kan tillgodoses genom försörjningsskyldigas,

dvs. föräldrars och efterlevande makars/registerade partners, inkomster eller tillgångar. Huvudregeln är att det är bosättningskommunen som är ansvarig för handläggning av begravningskostnader enligt 2 a kap. 2-5 §§ SoL. I de fall det inte går att fastställa bosättningskommun är det vistelsekommunen som är ansvarig.

Handläggning dödsboanmälan

När en person har avlidit ska dödsbodelägare lämna in en bouppteckning till Skatteverket inom tre månader efter dödsdagen. Om det inte finns fast egendom eller tomträtt i boet och den avlidnes tillgångar enbart täcker begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet, kan bouppteckningen enligt 20 kap. 8a § ersättas med en dödsboanmälan hos Skatteverket. En skriftlig dödsboanmälan upprättas då av socialnämnden.

Förutsättningar för dödsboanmälan

Dödsboanmälan upprättas om den avlidnes tillgångar inte täcker annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet. Det ska kunna konstateras utan en allt för omfattande utredning att förutsättningar föreligger för anmälan. Vid tveksamhet om det föreligger förutsättningar för dödsboanmälan bör de anhöriga uppmanas att göra en bouppteckning.

En dödsboanmälan sker heller inte när det förekommer komplicerade värderingsfrågor. Exempelvis bör dödsboanmälan användas med försiktighet när efterlevande makes tillgångar och ekonomiska förhållanden nämnvärt skiljer sig från den avlidnes. Om det finns äktenskapsförord eller testamente är detta också en anledning till vaksamhet. Dödsboanmälan ska inte heller göras om dödsbodelägarna inte är överens om dödsboanmälan.

Utredning inleds

En utredning om dödsboanmälan kan starta på olika sätt. Det normala är att en dödsbodelägare anmäler till socialtjänsten att det kan finnas förutsättningar för en dödsboanmälan. Socialtjänsten är då skyldig att göra en utredning enligt nedan. Det förekommer även att socialtjänsten under en provisorisk förvaltning av ett dödsbo enligt 18 kap. 2 § ÄB finner att förutsättningarna för dödsboanmälan är uppfyllda. Socialtjänsten är då oförhindrad att göra en sådan anmälan på eget initiativ.

Utredning avseende dödsboanmälan

När ett ärende om dödsboanmälan aktualiseras behöver uppgifter om den avlidnes situation inhämtas. Uppgifter ska även inhämtas om den som gör anmälan och vilka som är dödsbodelägare.

Om förutsättningar för dödsboanmälan bedöms föreligga är huvudregeln att tillsammans med anhörig göra ett hembesök i den avlidnes bostad för att besiktiga egendomen samt ta del av handlingar som rör förhållandena i boet. Uppgifter om den avlidnes tillgångar vid dödsdagen och eventuella framtida inkomster inhämtas.

Vid hembesöket ska boets värde uppskattas genom en okulär besiktning av bohaget. Om det bedöms förekomma lösöre exempelvis smycken, antikviteter, konst och äkta mattor med värde uppmanas dödsbodelägarna att värdera föremålen. Värdering ska göras enligt samma principer som vid bouppteckning, d.v.s. tillgångarna ska värderas enligt Skatteverkets regler om bouppteckning. Det är det sammanlagda värdet av tillgångarna som gäller, avdrag för skulder får inte göras.

Vidare inhämtas nödvändiga uppgifter från dödsboet såsom kontoutdrag, deklARATION, försäkringsbrev med mera.

Mer att läsa

Handledning vid bouppteckningsärenden m.m. 2013 (SKV 460) samt 12 kap. 2 § ÄktB.

Kostnader som beaktas vid dödsboanmälan

När utredning av tillgångarna har genomförts, jämförs det sammanlagda värdet med kostnaderna för begravning och andra utgifter med anledning av dödsfallet.

Följande kostnader beaktas vid beräkningen:

- Begravningskostnader (faktura från begravningsbyrån)
- Gravsten och eventuell inskription.
- Dödsannons
- Kostnader för att omhänderta och avveckla den avlidnes bo. Detta rör kostnader för att tömma boet och för hyresavgift under kortare uppsägningstid.
- Förtäring vid begravning
- Sorgkläder åt den som var beroende av den avlidnes försörjning.
- Uppskattad bouppteckningskostnad motsvarande skäligt arvode för bouppteckningsförrättare och värderingsmän.

Exempel på kostnader som inte beaktas vid beräkningen:

- Skulder i form av räkningar för el, telefon, hemförsäkring m.m.
- Kostnader för framtida vård av grav.
- Oskäliga utgifter för begravning, förtäring, avveckling m.m.

Även om det föreligger förutsättningar för att göra en dödsboanmälan kan det, på grund av att beräkningen inkluderar en fiktiv bouppteckningskostnad, återstå tillgångar i boet när begravningskostnader, avvecklingskostnader. Har dödsboet skulder ska dödsbodelägare uppmanas betala av dessa till de olika fordringsägarna utifrån ackorderingsfördelning.

Innehållet i dödsboanmälan

Dödsboanmälan bör göras inom två månader efter dödsdagen och förvaras hos Skatteverket. Skatteverket granskar anmälan i formellt avseende men kontrollerar inte riktigheten i socialtjänstens bedömning. Skatteverket kan inte förelägga socialtjänsten att komplettera eller rätta en dödsboanmälan än i detta formella hänseende.

Dödsboanmälan görs skriftligt i Skatteverkets blankett för ändamålet och ska innehålla:

- Identifieringsuppgifter såsom den dödes fullständiga namn, personnummer, hemvist, bostadsadress och dödsdag.
- Dödsbodelägares namn och bostadsadresser.
- Intygande att den dödes tillgångar inte räcker till annat än begravningskostnaderna och andra utgifter med anledning av dödsfallet.

Handläggning provisorisk dödsboförvaltning

När någon har avlidit ska efterlevande make/maka/partner eller sambo, arvingar och universella testamentstagare (dödsbodelägare) enligt 18 kap. 1 § ÄB gemensamt förvalta och avveckla den avlidnes egendom.

Om en person avlider och ingen förvaltar dödsboet, är socialtjänsten enligt 18 kap. 2 § ÄB ansvarig för boets provisoriska förvaltning till dess att dödsbodelägare har spårats,

underrättats samt övertagit förvaltningen av dödsboet. Socialtjänsten har då enligt 18 kap. 2 § 2 st ÄB ansvar för att bevara värdet av dödsboet och utföra de åtgärder som ej tåls att skjutas upp.

Om det inte står klart vem som är dödsbodelägare ska socialtjänsten skyndsamt utreda om detta, för att så snart som möjligt kunna överlämna förvaltningen till dödsbodelägare och därmed avsluta den provisoriska förvaltningen. Utgångspunkten är att den provisoriska förvaltningen ska vara kortvarig.

Parallellt med efterforskningen av dödsbodelägare har socialtjänsten även i uppdrag att bevaka dödsbodelägarers och borgenärernas intressen samt framtida verkställighet av testamente, bevara egendom samt åtgärda saker som inte tåls att skjutas upp.

Vid en anmälan om provisorisk dödsboförvaltning kan det inledningsvis inte fastställas vilka åtgärder eller beslut som kommer att fattas i samband med förvaltningen utan dödsboförvaltningen får betraktas som en process. Nedan beskrivs de delar som omfattas i den provisoriska förvaltningen.

Socialnämnden har rätt att ta ut ersättning av boet för sina kostnader för dödsboförvaltning och ska därför dokumentera tidsåtgången för allt som görs, se avsnitt om Tintaxa.

Efterforskning av dödsbodelägare

Vid efterforskning av dödsbodelägare ska dödsfallsintyg och släktutredning från Skatteverket beställas. Saknas dödsbodelägare i dödsfallsintyget från Skatteverket ska efterforskning göras genom landsarkiv/stadsarkiv, ambassader, konsulat eller genom förfrågan hos andra närstående till den avlidne.

När dödsbodelägare är funna ska dessa så snart som möjligt underrättas om dödsfallet. Socialnämnden bör som huvudregel inte lämna ett dödsbud utan i stället uppdra detta till polis, präst eller sjukvårdspersonal. Den som lämnat dödsbudet kan därefter hänvisa den anhörige att ta kontakt med socialtjänsten.

Bevarande av egendom

Socialtjänstens provisoriska förvaltning ska vara av konserverande art. Egendomen får inte avyttras eller förändras på annat sätt än vad som är nödvändigt för värdets bevarande. Socialtjänsten ska bevaka både dödsbodelägarers och borgenärernas intressen samt framtida verkställighet av testamente.

Vid den provisoriska förvaltningen genomförs ett hembesök i den avlidnes bostad i syfte att inventera egendomen, två handläggare genomför hembesöket. Särskilt efterforskas testamente, försäkringsbrev, värdepapper, kontanta medel, deklaration och övrigt som kan ha betydelse för fortsatt handläggning.

Om det synes bli aktuellt med dödsboanmälan, uppskattas värdet av dödsboet under hembesöket.

För att bevaka dödsbodelägarers intressen kan det under den provisoriska förvaltningen vara nödvändigt att ha kontakt med olika aktörer, såsom fordringsägare eller andra intressenter för att informera om dödsfallet. Uppgifter om exempelvis hemförsäkring, abonnemang och autogiron införskaffas för att eventuellt sägas upp. Om hemförsäkring saknas bedöms behovet av att teckna en sådan.

Bouppteckning och dödsboanmälan

Om det finns tillgångar i boet och den provisoriska förvaltningen inte avslutats efter tre månader från dödsfallet blir socialtjänsten enligt 20 kap. 2 § 2 st ÄB skyldig att vidta åtgärder

för att ordna med bouppteckning. I första hand bör socialtjänsten begära anstånd hos Skatteverket med bouppteckningsförrättningen.

Om dödsbodelägare inte kommer överens eller av annan anledning inte vill förvalta dödsboet ska de informeras om möjligheten att hos tingsrätten begära om en boutredningsman. Innebörden av att en boutredningsman förordnas är att denne tar hand om all egendom som tillhör dödsboet och sköter förvaltningen av denna i stället för dödsbodelägaren. Ansökan om boutredningsman är förenad med en ansökningsavgift och boutredningsmannens ersättning tas ur dödsboet. Om en sådan begäran om boutredningsman görs ska socialtjänsten besluta om att överlämna förvaltning och avveckling till dödsbodelägare. Om en sådan begäran däremot inte görs ankommer det på socialtjänsten att vidta åtgärder för bouppteckning alternativt dödsboanmälan om dödsboet har otillräckliga medel.

Förvara den avlidne och begravning

Kopplat till åtgärder som inte tåls att skjutas upp kan det bli aktuellt att inom ramen för provisorisk dödsboförvaltning beställa nedfrysning av den avlidne i avvaktan på att dödsbodelägare hittas. Om efterforskning av dödsbodelägare drar ut på tiden eller om dödsbodelägare inte tar emot dödsboförvaltningen kan det bli aktuellt med att ordna/beställa begravning för att få ner stoftet i jord. Beställning av nedfrysning/begravning görs i dödsboets namn och fakturan betalas med dödsboets egna medel eller genom en ansökan om ekonomiskt bistånd till begravning om dödsboet har otillräckliga medel.

Dödsbohandläggning som utförs av privata utförare

Vid tillfällena kan det finnas behov av att använda sig av privata utförare vid dödsbohandläggning. Det rör sig då om att anlita uppdragstagare eller att träffa ett avtal med ett bolag om att ställa en viss utredare till nämndens förfogande.

Överlämning av dödsboet

Dödsbodelägare anträffas - överlämnande till dödsbodelägare

Om handläggaren vid den provisoriska förvaltningen får kontakt med dödsbodelägare eller efterlevande sambo/partner som kan fullgöra de uppgifter som följer av 18 kap. 2 § 1 st ÄB ska boet omedelbart överlämnas till dödsbodelägarna. Dödsbodelägaren ska sedan på vanligt sätt att förvalta boet och se till att bouppteckning och avveckling sker.

Dödsbodelägare saknas - anmälan till Allmänna Arvsfonden

Om det vid ett dödsfall står klart att det inte finns någon annan arvinge än Allmänna arvsfonden ska den som har boet i sin vård anmäla detta till Kammarkollegiet enligt 17 § lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden. Kammarkollegiet ska förordna en god man att företräda fonden vid boutredningen. När socialnämnden utövar provisorisk dödsboförvaltning är det således socialnämnden som sedan efterforskningar av dödsbodelägare/arvingar ska göra en anmälan till Allmänna arvsfonden om att de är de enda dödsbodelägarna.

Ingen dödsbodelägare anträffas, men kan finnas - Anmälan om god man

Om det vid ett dödsfall inte kan utredas om den avlidne har efterlämnat någon arvinge som är arvsberättigad före Allmänna arvsfonden eller om det finns en arvinge som ej går att finna ska en anmälan enligt 18 kap. 2 § ÄB om god man för bortavariande göras till överförmyndaren. Gode mannens uppgift är enligt 11 kap. 3 § FB att bevaka den okände arvingens rätt och lott i boet.

Dödsbodelägare agerar inte

I alla lägen ska dödsbodelägare motiveras till att ta sitt ansvar för förvaltning och avveckling av dödsboet. Om så inte sker är socialtjänstens uppgift att provisoriskt förvalta dödsboet. Även när det saknas tillgångar och dödsbodelägare inte agerar är socialnämnden skyldig att provisoriskt förvalta dödsboet.

Om det finns tillgångar i boet ska socialnämnden informera och motivera dödsbodelägarna om att de bör begära att tingsrätten förordnar om en boutredningsman enligt ovan.

Internationella dödsbon

Av lag (2015:417) om arv i internationella situationer framgår att om det i Sverige finns egendom efter någon som vid sin död inte hade sin hemvist i Sverige ska anmälan om dödsfallet ske till socialnämnden. Anmälan görs till socialnämnden av den som har egendomen i sin vård eller annars av den som är närmast till att göra anmälan. Socialnämnden ska överlämna egendomen till den som är behörig att ta emot den.

Om socialnämnden inte kan överlämna egendomen till den som är behörig att ta emot den ska socialnämnden anmäla dödsfallet till tingsrätten. Tingsrätten ska besluta att egendomen ska avträdas till förvaltning av en särskild boutredningsman till dess den kan överlämnas till den som är behörig att ta emot den.

Om egendomen är av litet värde får socialnämnden, istället för att anmäla dödsfallet till tingsrätten, överlämna egendomen till en närstående till den avlidne eller till utlandsmyndigheten för den stat som den avlidne var medborgare i.

Handläggning gravsättning

Enligt 5 kap. 10 § BegrL ska stoftet efter den avlidne kremeras eller gravsättas snarast möjligt och senast en månad efter dödsfallet. Skatteverket får dock medge anstånd med kremeringen eller gravsättningen, om det finns särskilda skäl för det. Om stoftet inte har kremerats eller gravsatts inom föreskriven tid, ska Skatteverket undersöka anledningen till dröjsmålet och, om det behövs, underrätta den kommun som anges i 5 kap. 2 § BegrL.

Om anhöriga till den avlidne inte ordnar med begravning kommer Skatteverket att notifiera socialnämnden om att gravsättning ej skett. Socialnämnden har då skyldighet att efter utredning och underrättelse till dödsbodelägare ordna så att stoftet kommer i jord.

Gravsättning handlar om att få ner stoftet i jord, vilket inte är samma sak som att arrangera en begravning. Gravesättning kan vara aktuellt då:

- Anhöriga (dödsbodelägare) inte är överens om begravning.
- Anhöriga (dödsbodelägare) saknar vilja/förmåga att få en begravning gjord. Då beslut om gravsättning är av mer tvingande art kan det vara aktuellt att undersöka om begravning kan beställas med fullmakt inom ramen för provisorisk dödsboförvaltning.
- Dödsboet eller anhöriga saknar medel att ombesörja begravning och ekonomiskt bistånd till begravningskostnader inte är aktuellt att bevilja.
- Då en person som saknar uppehållstillstånd i Sverige (ej är folkbokförd i Sverige) avlider i kommunen och ingen anhörig vill/kan ombesörja begravning.

Socialnämndens uppgift är att besluta om gravsättning och beställa denna hos en begravningsbyrå. Socialnämnden har ingen skyldighet att närvara vid gravsättning. För kostnaderna har socialnämnden rätt till ersättning av dödsboet, se avsnitt om Timtaxa.

Handläggning ekonomiskt bistånd till begravning

Begravningskostnader ska i första hand täckas av tillgångarna i dödsboet. I föräldrars och efterlevande sambo/makars/registrerade partners försörjningsskyldighet ligger dock även ett ansvar att efter förmåga stå för kostnaderna för den avlidnes begravning. Om dödsboets tillgångar eller om försörjningsskyldigas ekonomiska förmåga inte är tillräckliga för att täcka begravningskostnaden kan dödsboet ansöka om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL till begravningskostnaden.

Begravningskostnaderna går före alla andra kostnader som kan belasta dödsboet, exempelvis obetald hyra, hushållsel, telefon eller kostnader för utflyttning och städning av bostaden. Rätten till bistånd bedöms utifrån dödsboets ekonomiska situation och inte dödsbodelägnas, med undantag för dem som var försörjningsskyldiga för den avlidne.

Värdig begravning

Tanken med ekonomiskt bistånd till begravning är att den avlidne ska kunna tillförsäkras en värdig begravning. Vad som ryms inom värdig begravning prövas i det enskilda fallet, vanligt förekommande poster kan vara:

- Enklare kista/urna
- Kistläggning
- Kortare transporter av den avlidne
- Enklare blomsterdekoration på kista
- Borgerlig begravningsförrättare
- Enkel förtäring till de närmaste anhöriga i samband med begravningssceremoni
- Gravsten samt inskription
- En dödsannons

Hänsyn ska tas till den avlidnes önskemål och trosuppfattning.

I Falu kommun beviljas i enlighet med praxis och rekommendationer från SKR max ett halvt prisbasbelopp till värdig begravning. Dödsbodelägare kan behöva prioritera kostnader och om dödsbodelägare väljer dyrare begravning får de själva stå för mellanskillnaden.

Utredning

För att utreda rätten till eventuellt ekonomiskt bistånd till begravningskostnader behöver nödvändig utredning av dödsboets tillgångar samt ev efterlevande försörjningsskyldiges tillgångar ske.

Handlingar begärs in för att kunna utreda tillgångar samt eventuella värdeöverföringar i närstående tid innan dödsfallet. Socialnämnden kan även beakta om den avlidne exempelvis givit bort eller sålt tillgångar till en dödsbodelägare förmånligt strax före dödsfallet.

Vid bedömning om ekonomiskt bistånd kan vara aktuellt, avräknas dödsboets tillgångar samt ev efterlevande försörjningsskyldiges tillgångar från begravningskostnaden, dock max ett halvt prisbasbelopp.

Eventuellt återkrav

I samtliga fall där ekonomiskt bistånd till begravning beviljas erhåller dödsbodelägare information om att eventuella framtida medel i dödsboet såsom ev skatteåterbäring eller försäkring i första hand skall användas till att betala tillbaka på beviljat bistånd.

Om vi med säkerhet vet att framtida medel kommer betalas ut till dödsboet beviljas bistånd till begravningskostnad mot återkrav enligt kap 9 §2 SoL.

Begravningskostnad för asylsökande

Avliden som omfattas av lag om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA) har ej rätt till ekonomiskt bistånd enligt SoL. Begravningskostnader för asylsökande är då Migrationsverkets ansvar.

Timtaxa

Enligt 18 kap. 2 § ÄB och 5 kap. 2 § BegrL har socialtjänsten rätt att ta ut ersättning av dödsboet för sina kostnader för provisorisk dödsboförvaltning och åtgärder enligt begravningslagen såsom gravsättning. En kommun får enligt 8 kap. 3c § KL inte ta ut högre avgift än vad som svarar mot kostnaden för de tjänster som kommunen tillhandahåller. Ersättningen skall därför motsvara kommunens självkostnad. Ersättningen som socialnämnden tar ut baseras på beslut från kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutar om timtaxan och eventuella kommande justeringar av timtaxan i stadens budget.

I Falu kommun har kommunfullmäktige beslutat om en timtaxa på 0,8% av gällande prisbasbelopp.